
Nogepa
Bezuidenhoutseweg 27-29
2594 AC Den Haag

P.O. Box 11729
2502 AS Den Haag

T 070 347 88 71
F 070 385 12 31
www.nogepa.nl

Contactpersoon
Bram van Mannekes
sg@nogepa.nl

Datum
19 januari 2010

Ons kenmerk
11859

Aan
Nederlandse Mededingingsautoriteit
De Energiekamer
T.a.v. de heer Van der Meulen
Postbus 16326
2500 BH Den Haag

Betreft:
Zienswijze NOGEPA op codewijzigingsvoorstel inzake het wetsvoorstel
versterking gasmarkt

Uw referentie: Zaaknummer: 102669

Geachte heer Van der Meulen,

Naar aanleiding van uw kennisgeving terinzagelegging codewijzigingsvoorstel inzake het wetsvoorstel versterking gasmarkt met zaaknummer – 102669 willen wij graag gebruik maken van de mogelijkheid tot het geven van een schriftelijke zienswijze.

Zoals u bekend is aan dit codevoorstel reeds een uitgebreide discussie voorafgegaan, waaraan ook NOGEPA actief heeft deelgenomen, en heeft hierin meermalen haar positie ten aanzien van het Kleine Velden beleid benadrukt. Middels deze brief willen wij wederom van de gelegenheid gebruik maken om het belang van het Kleine Velden beleid voor de Nederlandse gasproductie te onderstrepen. De gascodevoorstellen dienen dan ook het wettelijk geregelde Kleine Velden beleid te ondersteunen en aan te sluiten bij de intentie van de Regering om de productie van economische marginale velden te stimuleren.

In deze context constateren wij dat in het momenteel voorliggende gaswetwijzigingsvoorstel de wetgever de programma verantwoordelijkheid (hierna PV) op entrypunten bij de producenten heeft neergelegd. Hiermee zullen een aantal taken en verantwoordelijkheden die nu bij de shippers liggen, bij de producenten worden neergelegd. Dit leidt tot extra (o.a. administratieve) lasten en staat daarmee op gespannen voet met de intentie van de Regering om de productie van economisch marginale velden te stimuleren.

NOGEPA is van mening dat producenten vrij moeten zijn om aan de PV invulling te geven zonder dat dit zal leiden tot extra lasten (o.a. administratieve). In de context van het Kleine Velden beleid past hierbij ook een acceptatieplicht voor GasTerra van de PV voor Kleine Velden gas.

In deze zienswijze laten wij ons leiden door het kader van het huidige gaswetwijzigingsvoorstel. Derhalve behouden wij ons het recht voor om naar aanleiding van de uitkomst van de parlementaire besluitvorming met aanvullende zienswijzen te komen. In deze zienswijze zullen ons beperken tot

een aantal specifieke onderwerpen die in het huidige codevoorstel verduidelijking of aanpassing behoeven.

1. TEN AANZIEN VAN DE TRANSPORTVOORWAARDEN GAS - LNB

A. PLAATS VAN DE DEMPING

In artikel 4.1.1.2 wordt de zogenaamde “demping” enkel toegepast in het exit-programma.

NOGEP is van mening dat de mogelijkheid van demping zowel in het exit-, als het entry-programma dient te worden geboden.

Demping biedt namelijk een voordeel aan de PV partij, immers uit het programma kan de PV partij de ongedempte capaciteit onttrekken terwijl slechts de gedempte capaciteit behoeft te worden ingevoerd. Door middel van demping wordt derhalve beschikbare linepack uit het landelijk netwerk aan programma's toegekend. De keuze van de gezamenlijke netbeheerders om de demping enkel in het exit-programma toe te passen resulteert erin dat partijen met een entry-programma uitgesloten worden van de voordelen van het gebruik van linepack via demping. Aangezien invoeders in veel gevallen enkel of hoofdzakelijk over een entry-programma beschikken achten wij deze gang van zaken onwenselijk en discriminatoir.

Het door de gezamenlijke netbeheerders genoemde argument dat de fysieke inzet van bronnen niet wijzigt door de koppelingen tussen entry- en exit-programma's achten wij niet steekhoudend. Bij demping gaat het namelijk niet over de uiteindelijke fysieke inzet van een bron, maar om de verdeling van de voordelen die voortvloeien uit het gebruik van demping (linepack) over de verschillende partijen die actief zijn in de keten. Immers bij gelijkblijvende fysieke inzet (entry) kan met demping een grotere contractuele capaciteit worden geleverd (exit) dan zonder demping. Alle voordelen worden in het huidige voorstel geheel toegekend aan de houder van het exit-programma.

Ingeval de technische realisatie van demping in zowel het entry- als het exit programma ten gevolge van reeds lopende ICT projecten bij de LNB niet haalbaar zou zijn per 1 april 2011 dan stellen wij voor om de code zodanig aan te passen dat demping in het entry-programma zal worden ingevoerd nadat de LNB, binnen een daartoe te stellen redelijke termijn, in staat is geweest de noodzakelijke aanpassingen aan de ICT systemen te implementeren.

B. LEADTIME NOMINATIES

In artikel 4.2.2.3 wordt gesteld dat de LNB de leadtime voor hernominaties per punt zal vaststellen op 30 minuten of 2 uur.

NOGEP is van mening dat de hernominatie leadtime voor alle punten gelijk dient te zijn en op 30 minuten dient te worden vastgesteld. Dit is gelijk aan de kortste leadtime op de biedladder hetgeen aangeeft dat het accommoderen door de LNB van veranderingen in de fysieke invoeding met een leadtime van 30 minuten mogelijk is.

Teneinde hun programma te balanceren dienen PV's bovendien in de gelegenheid gesteld te worden de fysieke invoeding of onttrekking met zo kort mogelijke leadtime aan te kunnen passen. Immers het kan noodzakelijk zijn, bijvoorbeeld als gevolg van ongeplande uitval van de ene productie bron, de invoeding op een ander punt snel te verhogen teneinde de balans in een programma te handhaven. Een leadtime van 2 uur zou de invoeder ertoe dwingen om mitigerende acties met 2 uur uit te stellen. Dit is ongewenst voor het handhaven van de

balans in het programma en zou ook voor de LNB niet wenselijk zijn aangezien de LNB ook gebaat is bij zo weinig mogelijk verstoring van de balans in het totale systeem.

Aangezien de transportnominaties door de LNB ook gebruikt worden bij de real time allocatie op een entrypunt kunnen de gevolgen van ongeplande veranderingen van de gasstroom die al wel 2 uur voor het uur van transport bekend kunnen zijn in de 2 uren periode niet meer op de juiste wijze aan de op het betreffende entrypunt actieve PV's worden toegekend. Dit is nadelig voor de kwaliteit van het stuursignaal en leidt ertoe dat alle PV's op een entrypunt ten onrechte meedelen in de fysieke problemen van één van op dat punt actieve PV's.

Bovendien creëert het hanteren van verschillende leadtimes ongelijkheid tussen verschillende PV's en is daarmee concurrentie verstorend. Immers de ene invoeder zal door de LNB worden toegestaan veranderingen met 30 minuten leadtime door te voeren, terwijl andere invoeders pas na 2 uren de nominaties mogen aanpassen. Hierdoor wordt aan de invoeders met een korte nominatie leadtime meer flexibiliteit geboden dan aan invoeders met de lange leadtime van 2 uren.

Verder merken wij op dat het codevoorstel in art 4.2.2.3 spreekt over de publicatie door de LNB van de leadtime en de ... "per punt geldende voorwaarden". Het is onduidelijk welke voorwaarden hier worden bedoeld. NOGEP is van mening dat de LNB geen aanvullende voorwaarden dient te stellen aangezien deze tot onzekerheid bij en de invoeders kunnen leiden en het onbekend is of invoeders aan deze nog nader te bepalen en niet gedefinieerde voorwaarden kunnen voldoen. Bovendien zou het stellen van voorwaarden per entrypunt tot ongelijkheid tussen invoeders kunnen leiden.

Tevens heeft de LNB, ondanks herhaald verzoek, tot op heden nog geen lijst met leadtimes per punt gepubliceerd. Zonder concrete informatie over de daadwerkelijke leadtime per entrypunt kunnen invoeders niet beoordelen of het voorgestelde balanceringsregime werkbaar is en invoeders in staat zal stellen hun programma's voldoende te balanceren.

C. VOORAF BOEKEN VAN ENTRY CAPACITEIT VOOR BIEDLADDER BIEDINGEN

In de in artikelen 2.1.2 en 4.1.3 omschreven systematiek is het nodig vooraf entry capaciteit te boeken voor de capaciteit die via de biedladder wordt aangeboden.

NOGEP acht dit onwenselijk en is er voorstander van dat entry capaciteit voor biedladder middelen slechts nadat een biedladdermiddel daadwerkelijk is afgeroepen verschuldigd is. Bovendien zou dergelijke capaciteit op uurbasis door de LNB ter beschikking moeten worden gesteld. Deze capaciteit wordt immers door de LNB ook slechts per uur afgeroepen.

Door te eisen dat vooraf entry capaciteit wordt geboekt, wordt een potentiële aanbieder op de biedladder gedwongen vooraf kosten te maken voor entry capaciteit terwijl de inkomsten via de biedladder zeer onzeker zijn. Deze inkomsten hangen immers af van de frequentie van afroep en de dan geldende marginale prijs. Hiermee wordt een barrière opgeworpen voor invoeders om deel te nemen aan de biedladder. Dit is niet in het belang van een goede werking van de biedladder en werkt marktverstrend.

Bovendien zou de situatie dat vooraf voor het hele jaar capaciteit geboekt dient te worden voor het aanbieden van capaciteit op de biedladder tot aanzienlijke capaciteitskosten voor invoeders leiden. Bijvoorbeeld bij een tarief van 1.5 €/kWh/uur/jaar bedragen de kosten van de jaarcapaciteit voor het kleinste biedladder blok (150 MWh) per jaar € 225.000. Bij eenmalige afroep van dit biedladder blok zijn de enkel aan transportcapaciteit gerelateerde kosten € 1500 per MWh. Bij afroep 10 x per jaar zouden deze kosten nog € 150 per MWh bedragen. Deze kosten zullen in de biedladder prijzen doorberekend worden. Het is derhalve beter dat de specifiek voor de biedladder benodigde capaciteit achteraf per uur kan worden verrekend.

Daarnaast is het vooraf boeken van entry capaciteit, die wellicht slechts zeer spaarzaam gebruikt wordt, ook in het kader van de use-it-or-lose-it discussie niet voor de hand ligt.

D. MOGELIJKHEID TOT ANNULEREN VAN ENTRYCAPACITEIT

In artikel 2.1.2c wordt voorzien in de mogelijkheid tot annuleren van gecontracteerde exitcapaciteit

NOGEP is van mening dat in een non-discriminatoire markt ook voorzien dient te worden in de mogelijkheid gecontracteerde entrycapaciteit te annuleren.

E. VERGOEDING VOOR NOODMAATREGELEN

In artikel 4.1.4.1b wordt voorgesteld de noodmaatregelen af te rekenen tegen de gewogen gemiddelde prijs van de afgeroepen biedladder biedingen. Deze gewogen gemiddelde prijs zal lager zijn dan de marginale biedladder prijs.

Hiermee doet de situatie zich voor dat noodmaatregelen goedkoper zijn dan biedladder. Het is echter mogelijk dat bij een zich snel ontwikkelende noodsituatie de LNB nog niet alle middelen die op de biedladder voor het betreffende uur zijn aangeboden heeft afgeroepen.

NOGEP is van mening dat indien op het moment van afroepen van noodmaatregelen nog middelen beschikbaar zijn op de biedladder, dat dan deze op de biedladder aangeboden middelen verrekend dienen te worden tegen de prijs waarvoor deze middelen op de biedladder zijn aangeboden. Immers deze middelen zijn via de biedladder aan de LNB ter beschikking gesteld. Het argument dat voor noodmaatregelen een lagere (gemiddelde biedladder prijs t.o.v. marginale biedladder prijs) zal gelden teneinde te voorkomen dat middelen niet via de biedladder worden aangeboden is hier derhalve niet op van toepassing.

F. MATCHINGSPROCES

In artikel 4.2.3.5 wordt gesteld dat “de geconfirmeerde hoeveelheden gas nooit hoger zullen zijn dan de genomineerde hoeveelheden gas”. Dit is echter onjuist aangezien als gevolg van de producer prevail matching regel het terdege mogelijk is dat de geconfirmeerde hoeveelheid hoger is dan de genomineerde hoeveelheid.

NOGEP stelt voor deze zin uit artikel 4.2.3.5 te verwijderen.

G. PRIKKELCOMPONENT

In artikel 4.1.5 wordt een prikkelcomponent geïntroduceerd die aan onbalans veroorzakende partijen in rekening wordt gebracht.

NOGEP is van mening dat deze prikkelcomponent de werking van de biedladder markt verstoort en derhalve onwenselijk is. In het geval dat de NMa zou besluiten de prikkelcomponent te handhaven verzoeken wij de NMa om de LNB te instrueren deze prikkelcomponent in principe op nul te stellen en slechts in zeer uitzonderlijke gevallen en op een zo'n laag mogelijk niveau toe te passen. Bovendien dienen de opbrengsten voor de LNB van de prikkelcomponent verifieerbaar terug te vloeien naar de marktpartijen en niet te leiden tot winsten bij de LNB.

H. SHORTHHAUL

In het huidige voorstel voor de gastransportcodes ontbreekt de dienst shorthaul. (Voorheen artikel 2.1.6 van de Transportvoorwaarden).

NOGEP is van mening dat de mogelijkheid voor het contracteren van shorthaul capaciteit onderdeel uit zou moeten maken van de codes. Het entry– exit model kan er immers toe leiden dat voor korte transportroutes zeer hoge transporttarieven in rekening worden gebracht. Teneinde te voorkomen dat op grond hiervan investeringen niet of op sub-optimale wijze worden gedaan dient de mogelijkheid om op basis van maatwerk shorthaul afspraken te maken met de LNB onderdeel onderdeel uit te maken van de transportvoorwaarden.

2. Ten aanzien van de Allocatievoorwaarden Gas

I. AANLEVEREN ALLOCATIES OP ENTRYPUNTEN

In artikel 4a.3.1 wordt de mogelijkheid geboden aan PV's om gezamenlijk een partij aan te wijzen die in plaats van de LNB de allocaties op het betreffende punt aan de LNB aanlevert. Deze mogelijkheid is van groot belang om zorg te dragen voor aansluiting tussen de allocaties in productiesystemen en het landelijk netwerk. De beheerders van de gas productiesystemen hebben middels overeenkomsten allocatieregels voor entrypunten opgesteld.

NOGEP is van mening dat, teneinde te voorkomen dat één enkele PV partij het gebruik van deze allocaties in het landelijk transportnet kan verhinderen, dit artikel dient te worden aangepast. Het zouden derhalve niet de PV's, maar de beheerders van deze punten moeten zijn die in art 4.a.3.1 de LNB kunnen verzoeken zelf de allocaties aan te leveren. Deze beheerders van deze punten hebben transportovereenkomsten met producenten gesloten waar de allocatieregels in worden geregeld. Door aan te sluiten bij deze al bestaande allocatieregels en overeenkomsten wordt vermeden dat er verschillen ontstaan tussen de allocatie van gas in de upstream systemen en de allocatie van gas op een entrypunt in het landelijk netwerk, hetgeen zeer onwenselijk zou zijn.

Bovendien zijn wij van mening dat de LNB geen andere eisen aan de aanlevering van allocaties op dit punt zou moeten kunnen stellen dan consistentie met de cumulatieve meetgegevens en tijdigheid van aanlevering. De inhoud van de allocatieregels zelf is onderdeel van de afspraken tussen de op dat punt actieve producenten en de beheerder van het upstream transport en productiesysteem.

3. TEN AANZIEN VAN DE IMPLEMENTATIE VAN HET WIJZIGINGSVOORSTEL

De in de voorgestelde Gaswet en Gascodes vervatte wijzigingen van het balanceringsregime en wijziging van rollen van marktpartijen zijn significant en wij achten het van groot belang dat de implementatie zorgvuldig plaatsvindt teneinde de betrouwbaarheid van gastransport te waarborgen en administratieve problemen te voorkomen. Wij merken op dat de implementatie van het nieuwe balanceringsregime reeds per 1 april 2011 wordt voorzien, waarbij het testen van ICT systemen reeds per 1 oktober 2010 aanvangt.

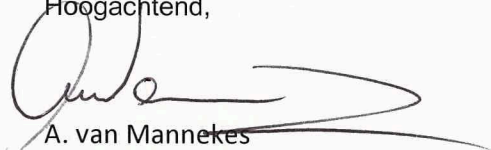
Voor de uitvoerbaarheid van deze planning is het noodzakelijk dat de verschillende codes ten minste 12 maanden voorafgaand aan implementatie zijn vastgesteld. Bovendien dient de implementatie af te hangen van het succesvol doorlopen van de fysieke en ICT testen.

In deze context merken wij op dat de parlementaire behandeling nog niet is afgerond. Indien er als gevolg van de parlementaire behandeling wijzigingen worden aangebracht in het momenteel voorliggende gaswetwijzigingsvoorstel dient opnieuw bekeken te worden wat

hiervan de implicaties zijn voor de nu voorliggende codevoorstellen. Wij behouden ons dan ook het recht voor om naar aanleiding van de parlementaire behandeling met aanvullende zienswijzen te komen.

Vanzelfsprekend zijn wij desgewenst bereid tot een nadere toelichting op deze brief. U kunt daartoe contact opnemen met de heer A. van Mannekes (070-3478871).

Hoogachtend,

A. van Mannekes
Secretaris-generaal
NOGEPA